

TELEGRAFUL ROMAN.

ăpare Marția. Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refușă — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe pătariul II Aprile-Maiu-Iuniu al anului 1894, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerațiunii, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei unde se fie scrise bine, ca să se pōtă ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al caror abonament se sfârșese cu ultima Martiu 1894, să-și înnoiască abonamentul, pentru-că altfel espeditura va fi silită a sista espedarea tōiei.

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

Sibiu, 23 Martiu, 1894.

După înmormântarea ex-guvernului Kossuth, întemplată Duminecă, foile magiare sunt pline de laudă la adresa poporului magiar, laudă, după datina lor exagerată, pentru manifestările, ce acesta le-a făcut la înmormântare, constatând cu mare satisfacție, că tōte aceste s'au făcut fără pompă oficială, fără de a participa și Ungaria oficiōsă, armata, curtea. Scim, că șovinistii la început au pretins acēsta, după ce însă nu le-a succedat a o dobândi, tot ei vin și se fălesc, că și fără de participarea oficiōsă, a putut să se desvōlte pompa mortuară. Proverbul cu vulpea: „sunt acri strugurii.”

Dar cu tōtă fala și bucuria, au șovinistii și de astădată necasurile lor. Foile accentuēză, că la înmormântare și la manifestațiunile făcute cu ocaziunea acēsta n'a luat parte, afară de puține esepțiuni, preoțiimea catolică.

Foile magiare o învinuiesc pentru acēsta cu nepatriotism, ca și când cultul lui Kossuth și patriotismul adevărat ar fi una și aceeași. Preoțiimea catolică s'a abținut dela manifestațiunile absurde, pōte încâtva demonstrativ, din cauze prea bine cunoscute; scim, că guvernul cu kossuthistii a pactat, ca să-și pōtă scōte proiectele bisericești, dușmane religiunii creștine, ér pe kossuthisti Kossuth i a îndemnat să le voteze. Dacă ar fi dis el un nu, guvernul nu putea veni cu ele și dacă acum se vor vota, tot numai cu ajutorul kossuthistilor se vor vota. Etă deci explicată purtarea preoțiimei catolice în acēsta afacere. Ea ne arată, că clerul catolic e decis a lupta cu energie și mai departe contra proiectelor amintite.

O altă supărare își exprimă foile, pentru deducțiunea, ce și-o trag din neparticiparea la doliu și manifestațiuni a Ungariei oficiōse. „Acēsta împrejurare, dice „Hazánk”, ne-a luminat că „națiunea” nu e „statul”, că magiarul în zadar s'a ținut pe sine un popor întemeiat de stat. Sau este teritoriul corōnei S-lui Ștefan o patrie comună, din care asemenea face numai o parte elementul magiar și ca o rassă mai de frunte se cufundă pe nivoul de naționalitate?”

Dacă diaristica magiară n'ar fi orbită de șovinism, dacă n'ar fi cuprinsă de o grandomanie fără basă, nu ar veni cu absurdități, ca cele amintite. Ea ar trebui se scie, că „națiunea” adevă elementul magiar singur nu este statul, căci statul îl formăm noi toți, tōte naționalitățile, între cari este și naționalitatea magiară, că țările corōnei S lui Ștefan patria nōstră comună, pe care fără noi, nu scim de, cum o ar fi întemeiat și susținut magiarii în decursul vécurilor și cum ar susține-o ađi numai singuri. Aceste sunt lucruri sciute și aprețiate de ómenii nepreocupati și dacă diaristica magiară n'ar fi pătimașă și ea ar trebui să le recunoscă.

Prin urmare nici n'ar trebui se să vaiere de lucrurile aceste.

Mai sunt apoi supărate foile magiare pe unele naționalități, precum pe slovaci, apoi pe români și pe presa lor, parte că n'au făcut laude entusiasmului kossuthist, parte că ar vrea „să-și creeze capital politic” din cele întemplate din incidentul morții lui Kossuth, cu privire la corōnă.

Adevărat, că românii nu s'au entusiasmat nici acum, ca și mai nainte, de Kossuth. Și acēsta e și natural, după ce scim, care a fost purtarea lui față de noi la 1848 și de atunci încōce, după ce scim, că prin el s'a accentuat și s'a desvōltat cu deosebire șovinismul de ađi, care ne face atăta rău. În fața mormântului n'am făcut reflecțiuni, am înșirat simplu evenimentele, cum s'au petrecut. Puțin vom face și de aci înainte, căci treba istoriei este a se ocupa cu faptele trecutului. Una însă trebuie să o spunem diaristice, drept respuns la supărarea ei, că presa română este espresiunea sentimentului poporului român și că dacă magiarii la mormântul lui Kossuth se entusiasmează pentru poporul lor, avem și noi un scump mormânt, care, ne admoniază pururea la iubirea nēmului și la împlinirea cu sfințenie a datorinței față de el. Este mormântul dela Cebea din Zarand, a nemuritorului Avram Iancu.

Revista politică.

În cele din urmă „fiul națiunii magiare” ex-guvernorul Kossuth se află și el sub glia rece; movila mormântului e formată din pământ adus din multe părți ale țării și actul înmormântării s'a făcut cu solemnitate, carea nici la regii vechi ai Ungariei nu s'a vécut.

Catafalcul lui Kossuth a fost așezat în grădina muzeului. La 11 ore înainte de amēzi s'a început ceremonialul. În jurul cosciugului țineau garda studenți universitari îmbrăcați

în „disz magyar”. Începutul ceremonialului s'a făcut prin cântarea imnului național magiar: „Szózat”. Întreg publicul a ascultat cântarea cu capul descoperit.

Pre lângă mort lua loc familia lui și oratorii panegiristi. Cel dintăiu a vorbit superintendentul Sárkány, apoi a vorbit în numele parlamentului Dr. Jókai. Cu un avēnt romantic preamăresce Jókai pe „mortul națiunii”. La reintōrcere, spune dēnsul, a găsit o nouă lume, o lume frumoasă, pe care s'ar simți fericit dacă ar putea-o vedea. A găsit o țară așa după cum el a visat-o: Ungaria cu Ardélul unite într'un singur corp puternic. Dar așa cum s'a întors astăđi, numai lacrimi îl încunjă și jalea nēmului. Pot să existe dureri, dice Jókai, cari să ducă pe om în rătăcire, dar națiunea magiară nu pōte să uite recunoștința ce îi încumbă, căci fericirea în care ea astăđi se găsește, numai lui Kossuth i-o datorește.

După Jókai vorbi Gerlóczy. După aceea cortegiul fu pus în mișcare. Pe urma cosciugului merg fii lui Kossuth, membrii parlamentului magiar și diferite corporațiuni. În trăsuri mergeau damele. O mulțime de lume se îndesua, corporațiuni de prin comitate, reprezentanțe de comune, țărani și țărance și cēta honveđilor dela 48. În mers încet și greoiu conductul ajunge trecēnd prin „Kerpesi út” și „Kossuth utcza” până la biserica protestantă din piața Deák. Aci publicul adunat deja de mai nainte făcuse baricade din țăđi și altele. Multimea era fōrte compactă. Societatea de salvare avea deja ordonată acolo o ambulanță. Când sicriul s'a oprit înaintea biserice, un cor bărbătesc în biserică cânta un psalm.

La órele 1¹/₂, conductul a ajuns deja la cimiteriu. Acolo au vorbit preotul Schranz, Juszt Gyula în numelele partidului 48-ist, Horánszky în numele naționalilor, Bottlik József în

FOIȚA

Cuvinte sufletesci

de I. C. Lavater.

1. Totdēuna mai iubitor, atunci vii mai aprōpe de iubire!
2. Cu tōtă ăia vieđi eterne fi mai consciu, în fiecare ăi fi mai vesel, fiindcă ești un om și un creștin! În tōtă ăia rugăciunea și credința ta să fie mai puternică, răbdarea, care privește la Dumnezeu în tōtă ăia să fie mai liniștită; inima ta în tōtă ăia să fie mai plăcută, mai curată, mai piă. Cugetul și sufletul tēu totdēuna să fie asemenea lui Christos.
3. Servesce credincios epocii tale — nici odată geniului rău al timpului! Nu înceta nici odată a voi ce este mai bun, caută cu căutare seriōsă în tōtă ăia a-ți însuși ceva vecinic și divin! — Înaintēză în tōtă ăia, fă-ți fie-care ăi a vieđi nemuritoare prin fapte bune, nu despera nici odată, și nu te teme de debilitatea ta, fi numai constant.

4. Bucuria nu fuge, nu, ea vine înzecită cu virtutea, bucuria vine cu credința în oficiu, și cu conștiința în inimă!
5. Este înțelepciune a face un lucru, despre care scie că o să-ți pară rău?
6. Iubirea iubirei — suma religiunii! Credința la iubire produce iubire! Cugetare, cetire evangheliei, rugăciune, conversațiunea cu cei credincioși. Atențiune la efectele credinței duc la esperiențele cele mai tari în privința credinței. Acestea vor nutri iubirea, precum iubirea este nemijlocitul izvor al sufletului.
7. Iubite! Ce nu vine din adēncul inimei, ce nu intră în adēncul inimei, și ce nu face vieđa mai vială, mai însuflețită și mai nobilă acea nu e pentru noi, acea îndată ce vom muri se nimicesce cu totul și pentru totdēuna! Adună în tine însuși puterile tale, simțimintele, cugetele, cari nu vin dela tine, cari nu atēnă de lume, care există numai pentru cele cinci simțuri, și care cu ele pentru noi, se nimicesc.
8. De vorbe zadarnice și fără scop te feresce cât te poți! Așa de ușor și pe nesimțite cađi în ele. — Ce risipire a puterilor spirituale! Vorbe vane, cum sunt de aprōpe de vorbe rele!

9. Primesce învățătură dela toți ómenii; și tuturor spre binecuvēntare, cu cari vii în atingere fi mai înțelept și mai nobil în tōtă ăia; bucurăte totdēuna a fi mai mult un tinēr (ucenie) un servitor, un frate, — un copil, un lucrător, un conșoț a lui Dumnezeu — al aceluia, care a fost mort, și trăsece din vecie în vecie. Amin!
10. Curajul se nu părăsească inima ta cea fragedă nici odată în periclu. Tare devine inima cea mōle prin esercițiu în suferire și efectuire, și prin rugăciuni zilnice înălțate la tatăl duhurilor, care nici odată nu este departe de cei credincioși.
11. Dumnezeu nu părăsește pe ai săi în nici un moment, el îi conduce părintesce până la bătrânețe, până la trēpta cea mai înaintată a bătrâneței. Dumnezeu nici odată nu minte, el se arată adeseori în întunec; celor lipsiți de lumină se arată cât de des, ca izvorul luminei.
12. Dilele tale trec, însă vieđa ta nici odată se nu trecă! Vieđa ta se devie mai vieđuitoare cu tōtă ăia trecătoare! Te alipește totdēuna mai intim de izvorul vieđei eterne, care-ți șoptesce, că nu este mōrte, — mōrtea ta este numai un pas spre bucuria izvorului de lumină!

13. Dōnéđeci și cinci de ani pe căile providenței 'mi spune, că Dumnezeu nu m'a părăsit nici odată; și pe tine nu te va părăsi nici odată!
14. Fără de liniștea zilnică ce vine mai aprōpe de perfecțiune? Fără esaminare în tōtă óra este greu a face progres în virtute.
15. Liniștit și moderat rămăi la bucuria veselă a lucrurilor celor mai bune.
16. Adevērul caută-l întâiu; apoi fă adevērul plăcut! Fă-ți mai întâiu datorința; apoi caută răpaus și odichnă. Fă lucrul cel mai greu întâiu; — atunci lucrul cel ușor va fi ca nimica!
17. Îngrijesce numai pentru linisce și pentru consimțământul conștiinței tale; Plēcă cu cuget fiesc și cu curaj vesel înaintea Dumnezeului tēu!
18. Și în lucrul cel mai mic întrebă-ți acuratețā cât se pōte de înțeleptă. Credința în lucrurile cele mai mici 'ți face acuratețā ușoră în lucrurile cele mai mari.
19. Bunătatea inimei învinge adeseori inimicii abia învingibili. Fii bun de inimă și atunci nu te teme de rău.

(Va urma.)

numele universitarilor, Herman Otto în numele partidului independent.

La 2¹/₂ serbarea funebrală a fost terminată.

Sub acest titlu „Kossuth și naționalitățile” foia germană din München „Allgemeine Zeitung” publică următoarele: Nimic nu poate ilustra așa evident imensa contrarietate între gîntea domnitoare și între naționalitățile în Ungaria stăpânite, ca tocmai manifestările întemplate din incidentul morții lui Kossuth. Pre când în orașele și satele magiare aceste manifestațiuni au timbrul unui adevărat doliu național, care în capitală s'a potențat până la estas, pre atunci în periferia țării despré toate acest nu este nici urmă. În nord la slovaci, în sud la sârbi, în ost la români și sași nu sunt manifestațiuni de jale pentru Kossuth. Ba presa naționalităților nemagiare condamnă hotărît activitatea lui Kossuth. Este semnificativă enunțarea unei foi sîrbesce. Ea ȳice: Naționalitățile și anume sîrbi nu vor vîrsa nici o lacrimă pentru Kossuth. De numele lui este legată înfiorătoare amintire a crudului resbel civil din 1848/49. Sate și orașe devastate, rui nul generațiunilor întregi și mîrtea de martir a multor fii ai noștri, toate aceste lucruri îngrozitoare se reamintesc la noi cu numele lui Kossuth. Tîtă activitatea lui Kossuth a fost o sinamăgire urieșă. Puterea, ce a presupus el în gîntea magiară a fost meșesugită. În anul 1848 forțările împărătesce, au fost date pe mîna magiarilor. Pe această basă a fost ușor a crea o armată de honveđi, cu atît mai vîrtos cā la această armată au recrutat și dintre alte naționalități fiind cā potestatea statului a fost în mîna magiarilor. Catastrofa de la Világos a trebuit sē vină și în emigațiune Kossuth a avut timp destul de a cugula la împăciuirea naționalităților. Juse proiectul sēu despre confederațiunea dunărenă a fost hotărît respins din partea magiarilor. E_ră cānd în anul 1867 magiarii făcēnd pactul cu Austria, au ajuns la drepturile lor și au înturnat naționalităților spatele, nici Kossuth n'a mai cutezat sē și ridice vocea în favorul naționalităților, pentru ca sē nu pună în joc popularitatea sa. Cea mai mare sinamăgire a lui Kossuth insē a fost aprecierea relațiunii Ungariei cātră Austria. A stăpāni nețermurit naționalitățile în Ungaria și a nu avē nici o proptă în Austria este cea mai mare sinamăgire asupra puterii naționale a magiarilor.

„Pol. Cor.” spune, cā în Franția spiritul public a început sē fie dispus de a abȳice de frămăntările politice de partid. Acest curent e susținut de guvernul actual, a cāru popularitate creșce din ȳi în ȳi. Primul ministru se va folosi de această stare de lucruri pentru a face raporturile cu statele străine cāt sē pōte de amicale. — Numai îmbunătățirea raporturilor politice și comerciale ale Francei cu Italia dā peste greutate, deōrece schimbarea actualiei politice vămale mai cā nu ar putē fi realizată. Ear în cazul cānd camera ar respinge-o, s'ar înăspri și mai mult raporturile dintre cele două state. Intre marginile posibilității insē, guvernul frances e gata sē ușureze pe Italia și în privința raporturilor politice-comerciale.

Academia română.

Sesiunea generală din anul 1894.

Raportul secretarului general asupra lucrărilor făcute în anul 1893—94.

(Urmare).

Publicațiunile Academiei.

În cursul anului s'au făcut următoarele publicațiuni:

1. Din analele Academiei s'au tipărit:

a) Tomul XIV.: Memoriile secțiunii literare s'a terminat cu discursul de recepțiune al dlui Iosif Vulcan despre Dimitrie Cichindēl, urmat de rēspunsul dlui V. A. Urechia;

b) tomul XIV.: Memoriile secțiunii științifice s'a format din memoriile: Niagara, de dl Gr. Ștefănescu și Diagnosele plantelor fanerogame și criptogame vasculare, de dl Fl. Porcius;

c) tomul XV.: Partea administrativă și desbaterile din 1892—93;

d) tomul XV. Memoriile secțiunii literare, format din Jocuri copilăresce culese dela români din Macedonia de dl P. N. Papahagi-Vurdună și Vrăji, fermece și desfaceri adunate de dl S. Fl. Marian;

e) din tomul XV. Memoriile secțiunii istorice, este în curs de tipărire lucrarea dlui V. A. Urechia: „Documente inedite din domnia lui Alexandru Constantin Moruzi 1793—1796”, din care s'au tipărit pînă acum 25 cōle.

2. Din „Istoria lui Herodot” în traducerea premiată a dlui D. I. Ghica s'au tipărit cōlele 24—26 și s'a terminat astfel cartea I., care formēză tomul I. al publicațiunii. Înaintea textului, traducătorul a adaus o prefață și o biografie a părintelui istoriei. Întrēga lucrare este tipărită, și peste puține ȳile se vor primi exemplarele.

3. Din „Etymologicum Magnum Romaniae”, dl coleg B. P. Hașdēu a tipărit a 2-a fasciōră din tomul III., cuprindēnd cuvintele Ban—Bat. Acēstă fasciōră vi se va prezenta chiar în cursul acestei sesiuni; ea cuprinde între altele, studiile despre cuvintele Basarabă și Basm, cari aruncă o lumină cu totul nouă asupra istoriei medievale a românilor și asupra literaturii populare în genere.

4. Au rēmas a se tipări în anul viitor:

a) „Țeranul român”, de dl Gr. G. Tocilescu, lucrare premiată la 1882;

b) „Catalogul monumentelor epigrafice și sculpturale din muzeul național de anticități”, de dl Gr. G. Tocilescu;

c) „Flora Dobrogei”, de dl Dr. D. Brândză, lucrare premiată la 1887;

d) tomul II. din „Psaltirea publicată românește la 1477 de diaconul Coresi”, din care dl B. P. Hașdēu, însărcinat cu acēstă edițiune, a tipărit primele 4 cōle;

e) „Discursurile și alocuțiunile M. S. regelui în anii 1866—1891”, din cari, conform decisiunei luate la 1890 s'au tipărit pînă acum întāiele 10 cōle.

5. Dl coleg V. A. Urechia a continuat la tipografia statului tipărirea scrierii sale „Istoria școlilor dela 1800—1864”, scriere cāreia Academia i-a acordat în 1890 premiul Eliade-Rădulescu. Dl Urechia a prezentat tomul III. al acestei publicațiuni, cuprindēnd anii 1849—1864.

6. Schimbul publicațiunilor. — Nouē relațiuni de schimbul publicațiunilor s'au stabilit cu următoarele instituțiuni științifice din străinătate:

Biblioteca orașului Berna,
Biblioteca dela Monte-Cassino,
Societatea istorică dela Lemberg,
Accademia degli zelandi din Acireale în Sicilia,

Biblioteca universității din Lausanne,
Institutul regal geologic al Suediei din Stockholm.

Publicațiunile Hurmuzaki și cercetări istorice.

Marea publicațiune istorică, care se face cu cheltuiala statului, sub auspiciile Academiei și sub numele nemuritorului Eudoxiu Hurmuzaki, a continuat dezvoltarea ei și în anul trecut, atāt prin tipărire de volume nouē, cāt și prin procurare de documente de prin diferitele archive străine.

1. Tomul II., partea 4, format din documente din anii 1531—1552, adunate din diferite publicațiuni străine de dl N. Densușianu, s'a terminat. Acest volum de 99 de cōle, cuprinde 446 documente.

2. Tomul VIII, format din documente din archivele dela Veneția și din alte archive străine, precum și din colecțiunile de documente originale ale Academiei, începuse a se tipări înaintea sesiunii trecute. Tipărirea s'a continuat sub îngrijirea dlui Ioan Slavici, și s'au tipărit cōlele 62—67. Acest volum este terminat și cuprinde 758 documente din anii 1376—1650; el va fi încheiat cu un indice alfabetic al materiilor.

3. Tomul IX., continuarea celui precedent, este format din documente de aceeași natură și origine, și va cuprinde anii

1650—1800. Din el s'au tipărit pînă acum 21 cōle, cuprindēnd 217 documente.

4. Tomul V. al suplimentului I. s'a format din documente procurate de mine și privitoare la istoria țerei din întāia jumătate a secolului present. El s'a tipărit întreg sub îngrijirea dlui C. Colescu-Vartie și formēză un volum de 86 cōle, cuprindēnd 325 documente din anii 1822—1838.

5. Tomul VI., din același supliment, continuând pe cel precedent, va cuprinde documente din anii 1839—1849. Din el s'au tipărit pînă acum 19 cōle, cuprindēnd 63 documente.

6. Tomul II. din suplimentul II., cuprindēnd documente din archivele și bibliotecile polone, a început a se tipări sub îngrijirea dlui Ioan Bogdan. El va cuprinde documente din anii 1601—1780. S'au tipărit pînă acum 15 cōle cu 64 documente.

7. S'a continuat lucrarea, care se face de cāțiva ani la Constantinopole, pentru a se procura copii de pe documente istorice din archivele instituțiunilor ortodoxe grecesci din Turcia.

8. De asemenea s'au continuat fără întrerupere cercetările și decopierile în archivele din Sibiu și din alte orașe ale Transilvaniei, sub conducerea dlui archivar Fr. Zimmermann. În anul trecut s'au procurat 275 documente din secolii XIV—XVIII., de o valoare deosebită pentru cunoscerea relațiunilor neîncetate și feliurite între țările române și vecina Transilvanie.

9. S'au legat relațiuni, prin ajutorul cāroră sē se procure din unele archive rusesce copii de documente privitoare la raporturile dintre principate și vecinul imperiu în secolul XVIII. și la începutul secolului XIX. în urma acestor relațiuni, s'a și primit un număr de copii de documente.

10. Din „Fragmente istorice” a mai rēmas a se tipări în limba germană tomul VI., care este a se forma din note separate și diferite extracte din documente, făcute de rēposatul E. Hurmuzaki.

Mai este asemenea a se tipări în anul viitor tomul II. al „Fragmentelor” în traducerea română făcută de dl Ioan Slavici, conform dispozițiunilor luate în anii trecuți.

11. La 25 Ianuarie a. c., dl ministru al instrucțiunii publice a binevoit a cere informațiuni asupra modului, în care s'a cheltuit suma acordată prin budgetul statului Academiei pentru acēstă publicațiune, spre a informa subcomisiunea bugetară a adunării deputaților. Delegațiunea, pe lāngă o arătare amănunțită a cheltuielilor publicațiunii în anii bugetari 1891—92, 1892—93 și 1893—94, a tipărit în mai multe exemplare și a trimis ministerului instrucțiunii publice și corpurilor legiuitoare, spre a se distribui membrilor lor, espunerea generală aicei anecsată asupra veniturilor și cheltuielilor acestei publicațiuni de cānd ea se află în administrarea Academiei, adecă dela anul 1880 pînă acum.

12. Starea actuală a publicațiunii „Documente privitoare la istoria românilor” este următoarea: Între anii: 1199—1780 24 volume; cōle tipărite 1909; documente 12.052; adunate de Hurmuzaki 2717; adunate de Academie 9335.

(Va urma.)

Oprirea adunării din A.-Iulia.

Eri am primit o depeșă particulară din Alba-Iulia, prin care ni sē vestesce, cā adunarea română de pro testare contra proiectelor bisericesci, convocată pe aȳi, și concesă la început, a fost oprită de autorități.

Pe cānd adunările magiare de felul acesta și de alte feluri, sunt concesse, românilor li se interȳice a sē sfātuî chiar și în cestiuni de religione, cari îi privesc de aprōpe.

Acte de dreptate!

Noutăți.

Deputați sinodali din cler au mai fost aleși: cerc. VII Ilia: Avram Pēcura r paroch în Lăncrām; cerc. VIII Gioagiu: Ioan Papiu protopresb.; cerc. IX Zarand: Vasiliu Dāmian, protopresb.; cerc. X Turda: Nicanor Frateșiu ases. consist.; cerc. XIII Solnoc: Teodor Herman protopresb.: cerc.

XIV Bistrița: Galacteon Șagău protopresb.; cerc. XV Tērnave: Mateiu Voileanu as. consist.; cerc. XVI Sighișōra; Zaharia Boiu ases. consist.; XVII Treiscaune: Dimitriu Coltofean protopresb.; cerc. XVIII Brașov: Vasiliu Voina protopresb. on.; cerc. XX Făgăraș: Iuliu Dan protopresb.

Cuota de binefacere a „Albinei”.

Distribuirea cuotei de binefacere de 6015 fl. ȳ4 cr. s'a făcut în modul următoriu:

1. „Asociațiunei transilvane pentru literatura și cultura poporului român” în scopul creării a 10 stipendii de cāte 50 fl. pentru elevii internatului împreunat cu șola civilă de fete	fl. 500.—
2. Tot „Asociațiunei transilvane” pentru fondul „George Barițiu”	„ 500.—
3. Școlii civile de fete a „Asociațiunei” pentru trebuințe curente	„ 500.—
4. Școlii elementare de fete a „Reuniunei femeilor române” din Sibiu	„ 300.—
5. Reuniunei române de agricultură din comit. Sibiiului	„ 200.—
6. Reuniunei române de musică din Sibiu	„ 100.—
7. Stipendiu pentru un student la cursul comercial de abitur.	„ 500.—
8. Secțiunei Sibiiu a „Reuniunei carpatine trans.” în scopul edificării unor stabilimente de cură pe muntele „Paltiniș”	„ 200.—
9. „Reuniunei trans. pentru sciințele naturale în Sibiu” în scopul edificării unui muzeu	„ 100.—
10. „Reuniunei pentru înfrumusețarea orașului Sibiu	„ 100.—
11. Institutului pentru îngrijirea morboșilor în Sibiu	„ 100.—
12. „Reuniunei pompiierilor” din Sibiu	„ 50.—
13. „Reuniunei igienice” din comit. Sibiiului	„ 50.—
14. Gremiului comercial din Sibiu în scopul susținerii unui curs practic de comptab.	„ 50.—
15. Institutului pentru alimentarea sēracilor din Sibiu	„ 50.—
16. Pentru tipărirea manualelor la șola comercială rom. din Brașov	„ 500.—
17. Internatului „Reuniunei fem. rom.” din Brașov	„ 200.—
18. „Asociațiunei pentru spriginirea învățacilor și sodalilor români din Brașov” ca taesă scolară a 4 fl. pentru 50 învățacei	„ 200.—
19. Fondului pentru ajutorarea studenților morboși la gimnasiul rom. din Brașov	„ 100.—
20. „Reuniunei pentru înfrumusețarea orașului Brașov”	„ 100.—
21. „Reuniunei pompiierilor din Brașov”	„ 50.—
22. Contribuire la colecta pentru adaptarea gimnasiului din Blaș	„ 100.—
23. Fondului studenților miseri dela gimn. din Blaș	„ 100.—
24. Societății academice „Bomânia Jună” din Viena	„ 100.—
25. Societății academice „Petr Major” din Budapesta	„ 100.—
26. Incendiaților din Seorei dați deja	„ 100.—
27. Incendiaților din Serata dați deja	„ 100.—
28. Incendiaților din Arpătac dați deja	„ 100.—
29. Inundaților pin Őrda dați deja	„ 100.—
30. La dispozițiunea direcțiunei, ca ea sē-i distribue în cursul anului curent	„ 765.54
Total fl. 6015.54	

Procesul memorandumului. Diarul „Házak” primesce din Cluș o depeșă, din care reese cā pertractarea finală pentru procesul memorandumului e ficsată pentru ȳiua de 7 Maiu a. c. și următoarele. Depeșa numitului diar constatā mai departe, cā fiecare acusat și-a designat un apērător, cāruia a delimitat partea apēră-

rii. Citațiunile s'au ținut deja aceluiași, cu totul sunt 27. Lumea înțelegă așteptată cu deosebit interes această pertractare interesantă. Acusa o va susține-o procurorul Vita Sándor.

Dela Academia română. Precum am amintit în numărul trecut. Vineri 28 Martiu, la orele 2 p. m. Regele și Prințul Ferdinand, însoțiți de suite, au mers la Academie, unde s'a ținut ședință sub președinția Suveranului.

La sosire, au fost întâmpinați de d-nii vice-președinți V. A. Urechia, Iacob Negruzzi, Brânză și de d. secretar general al Academiei, Dimitrie Sturza.

Regele deschidând ședința, rosti următoarea cuvântare:

„Simt tot-d'auna o viață mulțumire, când pot arăta Academiei mele interes ce am pentru activitatea sa. Vin dar astăzi cu deosebită plăcere în mijlocul dvăstră a vă aduce urările mele de bunăvenire și a lua parte la lucrările d-văstră.

„Sunt tocmai 10 ani, de când am întemeiat un premiu anual pentru o carte cuprindătoare a tuturor cuvintelor limbii române, însoțite de bogată în felurile expresiuni. Un început de o erudiție vrednică de admirație s'a făcut. Toți dorim să ne bucurăm într'un timp nu prea depărtat, de această lucrare însemnată, și mai ales noi, care am trecut pragul unei jumătăți de secol din viața noastră. Prin urmare Magnum Etimologicum Romaniae, distinsul său autor, ca și Academia, își vor ridica un monument neperitor; er eu pururea voi fi mândru, că am îndemnat la o muncă ce va deveni un izvor nesleat pentru limba noastră și philologie.

„Mulțumindu-vă pentru simțămintele de dragoste și credință, ce Academia imi mărturisește în toate impregiurările, și mai cu seamă, în fericite evenimente, ce privesc familia mea, declar ședința deschisă.”

Apoi d. Ioan Kalinder, membru nou ales de Academie, în locul repausatului episcop Melchisedec, trebuind să facă o cuvântare în amintirea predecesorului său, rosti un discurs, care fu ascultat cu mare interes.

După sfârșitul acestei cuvântări ședința fu suspendată câte-va minute, în care timp regele adresă felicitări d-lui Kalinder pentru frumoasă sa lucrare și conșorbi cu d-nii membri.

Redeschidându-se ședința președ. dete cuvântul d-lui Dimitrie Sturza, care a avut sarcina să răspundă d-lui Ioan Kalinder în privința lucrării, ce a sâvârșit, tratând despre viața ilustrului episcop, și se felicite pe noul ales în numele Academiei.

Sfârșind discursul său d. Sturza, regele și prințul moștenitor, după ce mai conșorbiră cu membri așăși față, s'au întors la palat la orele 5.

Linie ferată Sighișoara—Agnita. Construirea liniei ferate Sighișoara—Agnita se va începe în curând. Cel puțin așa se anunță din Sighișoara, unde în 24 l. tr. s'a ținut o adunare a reprezentanților comunelor interesate. Adunarea o a condus comitele bar. A. p. o. r. Orașul Sighișoara s'a oferit cu 40.000 fl.; Agnita cu 35.000 fl. er 10 comune interesate cu 35.000 fl. total 110.000 fl.

Investitura noilor episcopi. S'a făcut cu mare ceremonie la palat, investitura noilor episcopi de Argeș și Buzău. Au fost față d-nii miniștri, inaltul cler, persoanele oficiale și comandații infultrilor de armată.

Când trăsura noilor episcopi a intrat în curtea palatului, garda a făcut onorurile militare și musica a înțonat „spre rugăciune”.

I. S. L. noi episcopi au fost întâmpinați în capul scării de onoare de câtră prefectul palatului și de d-nii adjutanți regali, și duși în sala de primire.

Anunțându-se sosirea prelaților, M. S. regele și principele Ferdinand și-au făcut intrarea în sala tronului, urmați de casa civilă și militară.

După ce Majestatea Sa se sui pe tron având în dreapta pe Alteța Sa regală, d. ministru de prelați și instrucțiune publică conduse pe crea sântul arhiepiscop Dionisie Climescu Craiovean, nou ales al scaunului episcopal de Buzău, din salonul de primire până în fața tronului. Acolo archidiaconul sântei metropolii, care ținea cârja noului ales, îl îmbracă cu mantia; er I. P. S. metropolii primat, luând cârja o remis Majestatei Sale. Dl. ministrul al cultelor dete cetire diplomei noului ales. Majestatea Sa în-

credință cârja P. S. episcop de Buzău, care mulțămi Majestatei Sale.

Apoi cu aceeași solemnitate, fu investit și Preasântul arhiepiscop Gerasim Timuș Piteșteanu, noul ales al scaunului episcopal de Argeș.

După ce M. S. regele și principele Ferdinand se retraseră, A. S. episcopii fură conduși la mitropolie în aceeași ordine.

Congresul de medicină și chirurgie din Roma. — Esposiția internațională de medicină și igienă a fost inaugurată în palatul de bele-arte în prezența miniștrilor Crispi și Bacelli. Un prezenț număroasă a vizitat în timpul zilei, de la 12 până la 6 ore, esposiția care este măreață și perfect reușită. Printre altele este un material prețuit la mai mult de un milion.

Secțiunile mai dezvoltate sunt acele ale hidrologiei, microscopiei, ale aparatelor de desinfecție și sterilizațiune.

Să află numărul modele de brancarde, barace, spitale militare.

Secțiunile pentru îngrijirea răniților, pentru serviciile de igienă ale orașelor și satelor sunt de asemenea foarte mult dezvoltate.

Terorism. Din mai multe părți ale Ungariei vin sciri deprinderi tero-rismului exercitat de „șovinistii patrioți”. În multe localități s'au format bande, care au cutriat stradele și au amenințat pe proprietarii caselor să pună steg negru pentru moartea lui Kossuth. În Timișoara, Arad, Oradea etc. teroristările au avut un caracter acut. Ferestrelor mai multor case au fost sparte, proprietarii huidați etc., deși ei nu se trăgeau din „nobilă viață magiară”.

Cas de mörte. În 17 l. c. a repausat în S. Mihail preotăsa Nastasia Moldovan, soția dlui paroh gr. or. din Sân-Mihail, lângă Turda Vasile Moldovan, în etate de 76 ani. În mormântarea a fost Duminecă, în 20 l. c. asistând public foarte numeros. Fie-i țerina ușor!

Croații și Kossuth. În Sâmbăta trecută după amiază a avut loc în Agram o adunare de studenți și cetățeni. La adunare s'a luat conșorul ca în același timp cu punerea în mișcare a convoiului lui Kossuth în Budapesta, croații să meargă și să încununeze monumentul lui Jelacici, bravul comandant al eroilor în revoluția dela 1848.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român”

Comit. Hunedorei, Martiu, 1894.

Ne înfiorăm, când cetim de comerciul cu sclavi. Mai mult însă trebuie să te înfiori, când în mijlocul Europei civilizate, și încă în Ungaria, poporul românesc este exploatat în modul cel mai nerușinat și apröpe vëndut ca și sclavii. Ne revoltăm când acesta o fac străinii, mai mult însă trebuie să te revolți, când chiar cei chemați ca să apere poporul român fac treburi și tac tăcerea pescelui până când cuțitul a ajuns la os. Prin lunile Septembrie-Octombrie și la începutul lui Noiembrie 1893, sub auspiciile și cu intervenirea preșorilor din Baia de Criș și Brad, directorul societății minei de aur dela „Musariu” lângă Brad, cu numele Köllner, a încheiat nesce contracte unice în felul lor, cu locuitorii din comunele Cebea, Mestécán, Vaca, Rișca, Brad, Lunca etc. Contractele s'au încheiat în mod clandestin o parte, altele s'au încheiat cu ömeni morți, apoi stipulațiunile din contract nu conșună de loc cu cele ce declară unii — dic unii — la facerea contractului. Ba apröpe nime dintre contractanții români nu a avut cunoscință exactă despre cuprinsul contractului. Mediatorii direcți ai acestor contracte false au fost notarii cercuali, durere și un vice notar român, apoi juđii români, și vestitul preot din Cebea cu numele Jurca, în comuna sa. Au mai avut cunoscință încâtva și alți vre-o 4 preoți, dar aceștia n'au influențat nimic la vîndere. Și dacă au păcătuit păcatul s'ar scrie tăcerii lor.

Contractele s'au tipărit în mii de exemplare în limba maghiară, și s'au pus la dispoziție notarilor — cari de sigur nu în cînste au cutreerat casele locuitorilor din numitele comune, ba pre alții nici nu i-au mai întrebat ci au încheiat contractul și fără știința lor.

Etă pe scurt conținutul unui atare contract.

Contract.... între Köllner Pál locuitor din Brad și N. N. din Mestécán (Cebea, Brad, Vaca, etc.) sub următoarele condițiuni.

1. N. N. din Cebea dă drept exclusiv lui Köllner Pál din Brad, ca pe moșia aflată pe teritoriul comunei Cebea, și cuprinsă în cartea funduară sub Nr. 1532 etc. etc. să pötă cerca și săpa după cărbuni bruneți, și să învoesce ca Köllner Pál, fără a mai fi densusul ascultat, să se pötă intabula pe mobilele specificate mai sus.

2. K. Pál se obligă a plăti fostului proprietar de pământ câte 2 cruceri de o majă metrică de cărbuni totdeauna cu finea lunei.

La locuitorii din comuna Brad, Vaca înse li să dă numai câte-un cruceriu de o majă metrică, ceea-ce face atăta cât nimica.

Mai departe proprietarul de pământ se obligă că pre lângă prețul de 20 cruceri, ără la unele comune pe lângă prețul de 30 cruceri de stănginul patrat, va dă loc cât va fi de lipsă pentru exploatarea băi, pentru barace, superedificate și altele. Asigurarea acestui drept K. P. și o pöte valora și prin intabulare, — fără a asculta mai departe pe proprietariu. Într'o bună dimineața proprietariul român ar fi fost scos din casă și din moșia sa plătindu-i-se 30 ori 20 cruceri de stăngin patrat. Poporul bastinaș ar fi fost scos din vetrele străbune, și înlocuit cu Döeu scie ce colonii.

Mai departe în p. 5. Köllner P. pöte se transcrie drepturile căștigate pre ori cine, și să le intabuleze.

În p. 6. K. P. se obliga în timp de 5 ani până la finea lui 1898 se începă lucrările, în cazul contrariu dă drept proprietariului a se destabula spre spesele lui K. P.

În p. 7. K. P. se obligă că la ducerea cărbunilor din mine se aibă întietate proprietarii, dacă vor duce cu acel preț cu carele vor duce și alții. S'au pregătit și cererile de intabulare ca la timp anumit să eșecute intabularea.

În urmă contractul, și ajunge culmea obrășniciei când se dice, că a fost cetit și explicat în limba maternă și proveđut în parte cu subscrierea proprie, parte prin apăsarea crucei înaintea martorilor chemați anume. Câte cuvinte atâtea minciuni.

La contracte s'a pus ca dat numai anul 1893 ără nu și ziua. Martorii sunt judele și notariul preste tot. Ori-cine se pöte convinge, că nerușinarea celor ce au făcut atari contracte și-a ajuns culmea, a devenit o crimă, carea în alte state s'ar pedepsi cu ani de temniță grea.

Aceste contracte au ramas un ce secret până prin Martiu a. c. când un Cebean a flat despre cuprinsul contractului.

Ferberea și furia poporului a fost mare. Gata era să se facă înșiși judecată asupra celor ce i-au sedus atât de crâncen. Mai întâiu locuitorii din Cebea în masse compacte infuriați în ziua de 6 Martiu a. c. au mers la Brad la directorul Köllner, pretinđend ca se le dea în drept contractele, altcum și vor face ei judecată. Preotul Jurca și primarul Andrei din Cebea, cari au jucat un rol atât de funest în comuna proprie au fost amenințați a-și lua resplata meritată. A trebuit să întrevină pretorele cu gendarmeria, dar mirare, în fața mulțimei s'au purtat foarte conciliant atât pretorele cât și gendarmii.

În zilele următoare poporul din comunele sus numite s'a concentrat

în Baia de Criș cerând impetuos dela directorul Köllner, ce era la pretura de acolo, să le estrade contractele.

La întrevinerea avocatului Candrea și în urma atitudinii amenințătoare a poporului, contractele locuitorilor din Cebea, Mestécán etc. au fost reînapiate. Cu această ocaziune a eșit la ivelă, și a trebuit se reîntörcă 200 fl. v. a. preotul Jurca, directorului Köllner, bani, cari îi luase cum dice pentru biserică.

În ziua următoare scena din Baia de Criș s'a repetit în Brad, unde Brădenii, Văcenii etc. mergend la locuința directorului Köllner și întimpinându-l la sosirea cu trăsura acasă, l'au încungiuat, și a trebuit să meargă cu ei la notariat ca să le estrade contractele. Aici a venit și adv. Candrea și arătand directorului, cât de false sunt contractele, acesta a cedat, și notariul din Brad, cu judele au estradat contractele ömenilor. Numai astfel s'au potolit furia poporului, și dacă poporul nu a erupt e a să eșcrie organelor administrative, cari sciindu-se compromise, nu au scăpat din gură nici un cuvânt vătămătoriu la adresa poporului, ba ce e mai mult, au făcut atenți pre gendarmii, ca să nu provöce poporul. E bună și frica câte odată. Agitațiunea totuși a mai durat vre o 10 zile, de aceea s'a grădădit gendarmeria în Baia de Criș și Brad.

Pre cât se scie ömenii și au angagiat un tiner advocat din Deva, spre a puté trage la dare de samă, pre cei ce în mod turcesc au abusat de bunățatea poporului. Lucrur au reîntat ărăși în linistea lor. O convingere a ramas în popor că: dela o administrație impusă se pöte aștepta ori la ce faptă. Directorul Köllner, carele basat pe juđii și notari a voit se exploataze un popor a fost însuși exploatat de vre-o câteva mii. Se i fie de cap!

Mărișel.

Cântul în școala poporală.

(Urmare)

XXI. Nuanțele și deprinderi ritmice.

Acum după ce am învins greutățile mecanice, e timpul să deprindem unele forme. cari în aparență nu ar ave mare valöre, în realitate însă au mare influință asupra gustului musical. Aceleata forme sunt nuanțele. O cântare eșecuta fără nuanțe. A le trece dară ar fi o purcedere necorectă; — ar însemna, că cu voia lipsim pre elevi de acele mijlöce, cu ajutorul căroră putem să prefacem în sânge așa dicend mai sigur tecstul și melodia, a eșcita simțămintele nobile în sufletul său și a-l entusiasma până în gradul suprem. Tocmai pentru efectul ce-l au ele trebuie să se deprindă cu deosebită atențiune

Nuanțele ce avem a le deprinde sunt: forte=tare=f; piano=încet=p; fortissimo=forțe tare=ff; pianissimo=pp; crescendo=crescend=cresc.; și descrecendo=descrecend=descr. Dintre semnele, cari arată mișcarea în care se succed timpii în măsură vom tracta ărăși pe cele principale ca: andante=mergend; allegro=vesel; moderato=liniscit; lento=rar.

Dintre semnele acestea numai cele cu numirea românească se vor învăța, numirile străine se pot numai aminti, la eșerciții însă învățatorul să pună numele române. —

Tractarea nuanțelor vom începe-o cu pp.=pianissimo. Scriem pre do de mai multe ori cu pătrare pe tablă și punem pe elevi să-l cânte de atâtea ori, până vom obține pianissimul dorit. Atunci le spunem elevilor că acest mod de cântare lină se numesce: forțe încet și pentru a arăta unde avem să cântăm atât de încet să pun semnele ff. Aceste le deprindem cum se cade.

După ce am deprins cum se cade pre pp. vom tracta pre p=piano tot,

în modul arătat la *pp.* De aici urmăm la *f* apoi *ff.*

Deprinderea creșterii în forță vom face-o în următorul mod: Să cântă *pp* și la comanda și numerarea învățătorului dela 1 până la 4 se trece succesive dela *pp* până la *ff.* Tot așa are să urmeze și descrescendo deprinzându-le ambele cât se poate de bine.

Observ, că în decursul exercițiilor și cântărilor numai acolo se se concadă elevilor a cânta *ff*, unde acesta se cere prin acestea semne, altcum vor fi ținută pururea a cânta piano mult forte.

(Va urma.)

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Țera noastră.

Descriere populară a Ardélului
de

Silvestru Moldovan.

(Urmare.)

Spre mătănopte de la muntele Būdös se estinde Ciucul, despărțit de Ardél prin puternicul șir de munte de trachit al Arghitei. În legătură cu munții Treiscaunelor stau și se rămură spre mătănopte de-a lungul graniței munții Casonului și apoi munții Ciucului, până pe la isvórele riului Olt. Între ei și între Arghita se estinde platoul Ciucului. El are o nălțime de 605—738 m. preste suprafața mării, fiind astfel unul dintre cele mai nalte podeuri ale noastre. Închis de toate părțile cu munți puternici și privit de pe înălțimile acestora, el are o înfătoșare admirabilă, cu satele sale dese și percurs de la mătănopte spre mătădi de riul Olt, care își are aici prima și cea mai naltă vale a sa. Între satele Zsögöd și Ciuc-S.-Craiu munții Ciucului și Arghita se apropie de-olaltă, formând o strimțore, cam de doi kilometri de lungă și mărginită cu deluri stâncose. Prin acesta platoul se împarte în două părți: Ciucul inferior și Ciucul superior. Ambele aceste platouri sunt bogate în ape minerale. Afară de riulețele și paraiele din munți, cari își împreună apele lor cristaline cu cele ale Oltului, aflăm în multe locuri isvóre de apă minerală, cu deosebire pe termul stâng al Oltului.

Munții Casonului și ai Ciucului, cari mărginesc precum am amintit, platoul Ciucului spre resărit, au ramuri estinse și se pogoră treptat spre platou, pe când Arghita, care mărginesc platoul spre apus, se naltă repentin din șes, având pe laturea acesta cōste pretipise, fără predeluri. În privința acesta ea are asemănare, deși în măsură mai mică, cu munții Făgărașului. Pe laturea cealaltă, apusă, spre lăuntrul țerii însă, ca și munții Făgărașului spre mătădi, ea are ramuri lungi și estinse, cari se rămură de-a lungul Tërnavelor, prefăcându-se treptat în deluri și coline, până depre în valea lată a Mureșului. Arghita este alcătuită din trachit și are bogate păduri de brați și fag și în codri ei se află multe selbătăciuni, cu deosebire mulți urși. Diferitele ei ramuri își au numirea dela satele, aflătoare pe la pōle. Piscurile ei mai nalte sunt, piscul dela Mă-dăras (1760 m), apoi piscul Gălușa de lângă Românesci (Olăfalu 1798 m.) și muntele Cucului, în Ciucul inferior (1560 m.) Trecătōrea cea mai însemnată, care

străbate prin Arghita, din valea Oltului în cea a Tërnavelor, este preste cōma muntelui Tolvajos.

Munții Casonului și ai Ciucului se estind spre resărit dela Arghita, dincolo de platoul Ciucului. Piscurile lor mai nalte sunt Tarhavas (Pleşul) și Hășmașul. Prin ei trec două pasuri în Moldova.

Plecând dela Tușnad spre mătănopte în Ciuc, drumul de țară ne duce pe lângă Olt în sus. Cu cât înaintăm, cu atât locul mereu se urcă, ér aerul are caracter de munte. În Ciucul inferior se împreună cu calea noastră drumul de țară, ce vine din ținutul Cason, un ținut mic, muntos, cu păduri de brați nepătrunse, aflător spre resărit, în colțul dintre Treiscaune și Ciuc. Aici se află în apropierea graniței între altele piscul Repat (1300 m.) lângă care isvorește apa vestită de Repat, cu o compozițiune chemică escelentă. Ea se transportă în sticle atât în România, cât și în Ardél, și e folosită contra bōlelor de stomach. Isvurul ei este bogat, isvorând din el tot la 24 ore câte 2000 de litre de apă. La Iacobfalu se află alte isvóre de apă, cu întocmiri primitive de scaldă. Scaldă se numesce scaldă Casonului și apa e cunoscută prin Ardél sub numele de: apă de Cason. Din Cason trece în Moldova pasul Uz, udat de riulețul de-aseenea numire. El este puțin cercetat, dar bogat în peisagiuri de munte romantice. Drumul de țară ce vine în Ciuc din Cason, plăcă din Treiscaune, dela Chezdi-Oșorheiu, spre mătănopte și în Cason schimbându-și direcțiunea spre apus se în dréptă pe platoul Ciucului. Acolo unde el ese dintre munți, formeză o cotitură, de unde ni se presintă o priveliște fōrte frumōsă asupra Ciucului inferior.

(Va urma.)

Bibliografie.

„Musica” va fi numele unui op musical, al cărui autor va fi d. Ioan L. Hosszu, preot și profesor preparandial în Gherla. Opul va consta din două părți dintre cari partea primă (80 pag. 4° mare) va cuprinde înstrucțiunea teoretică și practică a părților fundamentale ale muzicii, ér partea a doua (350 pag. 8° mare) va cuprinde poetica muzicii. Prețul ambelor tomuri 6 fl. sau 15 franci, ér un singur tom 3 fl. Învătătorii și studenții vor primi opul cu prețul scăzut de 5 fl. Jumătate din venitul curat e destinat pentru fondul elevilor bolnavi dela institutul preparandial din Gherla. Abonamentele sunt a se însinua până la 20 Aprilie n. c.

Programul

examenului teoretic, ce se va ține la economia de model a comitatului (piața mare a țergului de vite Nr. 10) în 15 Aprilie 1894 (st. n.) la 3 ore după amăzi.

1. Limba magiară.
2. Aritmetica și geometria.
3. Fisica.
4. Conducerea economiei.
5. Șciințele elementare din economie.
6. Șciințele speciale din agricultură și cultura plantelor.
7. Șciințele speciale despre cultura de vite, igienă și despre ținerea și folosirea vitelor.

Cărțile de economie purtate de elevi, caietele lor etc. se espun spre vedere publică.

Din ședința comisiunei economice a comitatului Sibiiu ținută în 30 Martiu, 1894.

Reissenberger,
președinte.

Din public. *)

Dare de sēmă și mulțamită publică.

„Reuniunea femeilor române greco-or. din Făgăraș” a fost distribuit încă în anul trecut mai multe liste, în scopul înscrierii de membre și prin urmare pentru a aduna colecte benevole în favorul fondului seu. Până acum s’au înapoiat următoarele liste dela p. t. dōmnelle și domnii:

1. Lista Nr. 1: Lucia Bologa, soție de dir. la filiala „Albina” în Brașov 20 fl. taxă de membră fundatōre.

2. Lista Nr. 5: Maria Garoiu, soție de avocat în Zërnești 20 fl. tacsă de membră fundatōre.

3. Lista Nr. 6: Elena Meșian, soție de mare proprietar în Zërneschi (colectantă) 20 franci, G. Constantin 20 fr., E. Lupescu 20 fr., Anonim 5 fr., Anonim 5 fl., I. Mihailoff 2 fl., M. G. Despotoff 1 fl., Dr. Eugen Meșian 1 fl. — Suma listei 40 fl. 85 cr.

4. Lista Nr. 32: Rea Silvia Săvuleanu, soție de comerciant în Bucuresci (colectantă) 20 fl., Eugenia Popescu 20 fl., G. N. Căciulescu 1 fl. — Suma listei 41 fl.

5. Lista Nr. 33: Eufimița Savuleanu, soție de comerciant în Bucuresci (colectantă) 20 fr., Dorotea Iosof 10 fr., Ana Constantinescu 4 fr., Senesfta Fernopol 4 fr., Victor Silvan 5 fr., Alecsandrina Silvan 5 fr., Alecsandrina Ștefănescu 2 fr., I. Sincellean 2 fr., Maria Dimopol 2 fr., N. D. Dimitriu 2 fr., Sofia Chișu 4 fr., Vasilache V. Pop 5 fr. — Suma listei 32 fl. 26 cr.

6. Lista Nr. 36: Victoria Aron, preotēsă în Galați (colectantă) 1 fl., Rafira Aron 1 fl., Sofia Schiopu 1 fl., dela mai mulți 50 cr. — Suma listei 3 fl. 50 cr.

7. Lista Nr. 40: Maria Chiușdea, preotēsă în Berivoi-mici (colectantă) 2 fl.

8. Lista Nr. 41: Elisabeta Pralea, preotēsă în Bréza (colectantă) 1 fl. și dela mai multe 3 fl. — Suma listei 4 fl.

9. Lista Nr. 42: Iustina Popița, preotēsă în Comana-inf. (colectantă) 1 fl., Aurelia Pop 50 cr., Ana Andron 50 cr., Hanni Hirschteld 50 cr., Maria Pop Gridanul 1 fl.,

*) Pentru cele publicate în rubrica acesta redacțiunea nu e responsabilă. Red.

Maria Halmaghi 1 fl., dela mai mulți 40 cr. — Suma listei 4 fl. 90 cr.

10. Lista Nr. 45: Ana Sglâmbea, preotēsă în Cuculata (colectantă) 1 fl., Nicolau Chiornia 1 fl., Ana Cantor 50 cr., dela mai mulți 35 cr. — Suma listei 2 floreni 85 cr.

11. Lista Nr. 47: Varvara Cațaveiu, preotēsă în Lisa (colectantă) 2 fl., Ana Muntean 2 fl., Bucura N. Simu 1 fl., Ana Șerban 50 cr., Dafina Simu 50 cr., Maria G. Ganea 50 cr. și Ana D. Cațaveiu 40 cr. — Suma listei 6 fl. 90 cr.,

12. Lista Nr. 57: Anastasia Chiușdea, învățatōresă în Șinca-nouă (colectantă) 10 fl., Maria I. Baicoiu 4 fl., Maria G. Chiușdea 2 fl. — Suma listei 16 fl.

13. Lista Nr. 59: Eugenia Pop, preotēsă în Veneția-inf. (colectantă) 1 fl.

14. Lista Nr. 60: Solomon Făgărașan, învățatōriu în Drăguș (colectant) 1 fl.

15. Lista Nr. 34: (colectanta subscrisă președintă), Eugenia Tarcu 20 fl., Lucreția Micu 2 fl., Iustina Vas 2 fl., Nicolau Ivan 5 fl. — Suma listei 29 fl.

16. Lista Nr. 35: (colectantă Hareti Clonța preoteasă în Beclean), Marișă Bărsan 1 fl., Ana N. Ludu 1 fl., Domnica I. Bărsan 1 fl., Paraschiva A. Țăturea 1 fl., Maria Ludu 1 fl., Ana J. Jiga 1 fl., Maria E. Jiga 1 fl., Pelagia M. Grama 1 fl., Eufrosina Stan 3 fl., Rebeca Trombitaș 1 fl., Domnica Grama 1 fl., Maria G. Taflan 1 fl. — Suma listei 15 fl.

17. Lista Nr. 38: (colectantă Ana Motoc) Sofia Ciora 2 fl., Mina Hobian 2 fl. — Suma listei 4 fl.

Suma totală a listelor e 244 fl. 26 cr.

Tuturor p. t. dōmnelle și domnilor colectanți și contribuenți le esprimăm pe această cale cea mai căldurōsă mulțamită pentru jertfele aduse în scopul reuniunei noastre.

Din ședința adunării generale a reuniunei femeilor române gr.-or. din Făgăraș și jur, ținută în Făgăraș la 13/25 Martiu, 1894.

Maria Dan
președintă.

Ioan Berescu,
secretariu.

Loterie.

Miercuri în 4 Aprilie n. 1894.

Sibiiu: 67 2 37 60 28.

Turnătoria de clopote și de metal a lui

Antoniou Novotny

în Timișōra — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provădute cu adiustări de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un **clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu.** Mai departe se

recomandă spre facerea **seacnelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adiustare de fer bătut, —** ca și spre turnarea de **tōce de metal.** Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

[17] 12—52

Preș-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

Sosirea și plecarea trenurilor dela Sibiiu.

I. Trenurile sosesc la Sibiiu.

Dela Copșa (Budapesta, Predeal):

La 4 ore 16 minute, dimineța, tren de persoane.

La 1 oră 26 minute, ziua, tren de persoane.

La 9 ore 23 minute, sara, tren micst.

Dela Făgăraș:

La 7 ore 28 minute, dimineța, tren micst.

La 8 ore 30 minute, sara, tren micst.

II. Trenurile plăcă dela Sibiiu.

La Copșa (Budapesta, Predeal):

La 7 ore 44 minute, dimineța, tren micst.

La 4 ore 49 minute, ziua, tren de persoane.

La 10 ore 17 minute, sara, tren de persoane.

La Făgăraș:

La 4 ore 36 minute, dimineța, tren micst.

La 1 oră 40 minute, ziua, tren micst.